

Årsrapport 2025

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester Østfold

Utvikling gjennom kunnskap

**Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester**

Østfold

Kontaktinformasjon

Besøksadresse

Indre Østfold kommune

Edwin Ruuds Omsorgssenter

Edwin Ruuds vei 4

1850 Mysen

Nasjonal nettside: <https://www.utviklingssenter.no/>

Facebook: <https://www.facebook.com/USHTOstfold>

Leder

Annette Bjerkenes

annette.bjerkenes@io.kommune.no

Tlf: 990 249 57

Innhold

Innhold	3
Innledning	4
Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester	5
Vår visjon: «Utvikling gjennom kunnskap»	5
Nasjonale satsningsområder for 2025:	5
Målgruppe for utviklingssentrene arbeid	5
Samarbeid.....	5
Forankring og organisering.....	6
Lokal forankring	6
Regional forankring	6
Ansatte og kompetanse.....	6
Økonomi og rapportering.....	7
Sentrale samarbeidspartnere	7
Aktiviteter	11
Fellesskap og mestring - Bo trygt hjemme	11
Lindrende behandling og omsorg.....	11
Pårørendearbeid.....	11
Ernæringsstrategi	12
Etisk kompetanseheving, brukermedvirkning og involvering	12
Mentorprogram for nyansatte i helse og omsorg	13
Demensplan 2025.....	13
Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming	13
Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring.....	14
Observasjons- og vurderingskompetanse	14
Pasientsikkerhetskultur	14
Samarbeid og kunnskaps- og erfaringsdeling med kommunene	15
Nettverksarbeid.....	15
Forskning	16
Andre oppgaver og aktiviteter	17
Utvikling av kunnskapsbasert praksis og metoder og verktøy for råd og veiledning i fagutviklings-, forbedrings og implementeringsarbeid	18

Innledning

Årsrapport 2025 for Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold beskriver samarbeid, organisering og aktiviteter i tråd med Utviklingssenterets *Handlingsplan 2025* og *Samfunnsoppdrag med nasjonale innsatsområder*, gitt av Helsedirektoratet.

Utviklingssenteret er takknemlig for det gode samarbeidet vi har på tvers av kommunene, med Sykehuset Østfold, Høgskolen i Østfold, Fagskolen Viken, Norsk sykepleierforbund Østfold og øvrige fagforeningene. Vi har også god dialog med Statsforvalteren og KS. Vi deler erfaringer, utfordringer, suksesshistorier og finner løsninger i fellesskap. Dette er grunnen til at Utviklingssenteret i Østfold har lykket med sitt samfunnsoppdrag hvor det overordnede målet er å støtte kommunene i kvalitets- og forbedringsarbeid.

Det har vært gjennomført flere kurs for å utdanne etikkveiledere og instruktører i forhåndssamtaler. Mentorordningen for nyansatte er videreutviklet og veiledningsmodellen for studenter er styrket. Vi har bidratt i implementeringen av tiltakspakke demens og i utviklingen av et mer strukturert pårørendearbeid.

Det er fortsatt avvik knyttet til legemiddelhåndtering og evnen til å oppdage forverring, dette har derfor vært et prioritert fokusområde.

Det har vært stor aktivitet nettverkene for ressurspersoner. Dette gir oss mange gode innspill og en nærhet til tjenestene.

Tusen takk for et godt samarbeid i 2025!

Annette Bjerkenes
leder

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester

Vår visjon: «Utvikling gjennom kunnskap»

Utviklingssentre for sykehjem og hjemmetjenester er et tiltak i Kompetanseløftet 2025 og skal bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten gjennom fag- og kompetanseheving og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer. Helsedirektoratet delfinansierer sentrene og gir årlige føringer for sentrenes aktivitet. Utviklingssentrene skal bidra til utvikling innenfor nasjonale satsingsområder, med utgangspunkt i kommunenes behov.

Nasjonale satsingsområder for 2025:

- **Fellesskap og mestring – bo trygt hjemme**
- **Lindrende behandling og omsorg**
- **Pårørendestrategi**
- **Demensplan 2025**
- **Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming**
- **Opptappingsplan for psykisk helse**
- **Prioriteringsveilederen**
- **Nasjonalt rammeverk for bedre pasient- og brukersikkerhet**
- **Nasjonal helse- og samhandlingsplan**

Helseteknologiordningen skal ses i sammenheng med alle satsingsområdene. Helsedirektoratet oppfordrer Utviklingssenteret til å være leverandør for **ABC-opplæring**, utviklet av Aldring og helse og være en pådriver for TryggEST.

Målgruppe for utviklingssentrenes arbeid

Målgruppen er ledere og andre ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene i eget fylke. Utviklingssentrene skal ha et bredt faglig perspektiv og inkludere tjenester til alle pasient- og brukergrupper, som personer med somatiske og psykiske sykdommer, rusavhengighet eller utviklingshemming.

Samarbeid

Utviklingssenteret skal være en ressurs for kommunene i fylket og bidra til fag- og tjenesteutvikling innenfor satsingsområdene. Utviklingssenteret skal fremme samarbeid med alle kommunene og tilby deltakelse i ulike aktiviteter. For å oppfylle samfunnsoppdraget skal utviklingssentrene:

- legge til rette for samarbeid og kunnskaps- og erfaringsdeling mellom kommunene gjennom blant annet ulike nettverk og arenaer for ledere og andre ansatte
- bidra til utvikling av kunnskapsbasert praksis gjennom spredning av kunnskap, herunder nasjonale veiledere og retningslinjer
- bidra til innovasjon og nye løsninger og til spredning av disse
- tilby råd og veiledning i metoder og verktøy i fagutviklings-, forbedrings- og implementeringsarbeid
- medvirke til og tilrettelegge for forskning som er praksisnært og relevant for kommunale helse- og omsorgstjenester

Utviklingssentrene skal videre samarbeide med:

- Statsforvalterne
- øvrige utviklingssentre for sykehjem og hjemmetjenester i landet
- Senter for omsorgsforskning
- Andre aktuelle samarbeidspartnere

Årsrapport 2025 Utviklingscenteret Østfold

Utviklingssentrene skal også søke samarbeid med pasient-, bruker- og pårørendeorganisasjoner, spesialisthelsetjenesten, videregående skoler/ fylkeskommuner, fagskoler, høyskoler, universiteter, forsknings- og kompetansemiljøer, frivillige organisasjoner og KS i regionen (Helsedirektoratet.no).

Forankring og organisering

Lokal forankring

Indre Østfold kommune er vertskommune for Utviklingscenteret og er en egen enhet i kommunalområde Helse og mestring, seksjon Forvaltning og utvikling. Ansatte har kontorer på Edwin Ruuds Omsorgssenter.

Rollen som vertskommune er politisk behandlet og administrativt forankret hos kommunaldirektør Alice Reigstad.

For å sikre måloppnåelse i samsvar med samfunnsoppdraget, orienterer og rapporterer Utviklingscenteret om handlingsplan, årsrapport, prosjekter, aktiviteter, økonomi, regnskap og revisjon til seksjonsleder.

Utviklingscenteret benytter kompetanse fra klinisk ernæringsfysiolog Irene Teigen Paulsen, ansatt som fagrådgiver i Indre Østfold kommune.

Regional forankring

For å sikre regional forankring, drøftes handlingsplan og årsrapport i fag- og samarbeidsråd. Deltagerne holdes også orientert om våre aktiviteter og prosjekter. Hensikten er å støtte og gi råd i samsvar med samfunnsoppdrag, definerte årlige innsatsområder og regionale behov. Det ble avholdt et møte i 2025. Deltagere i fag- og samarbeidsråd:

- Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus: Anne Helén Førriisdahl Bråthe
- KS Viken: Anna Lena Gaup
- Senter for omsorgsforskning: Nina Beate Andfossen (NTNU Gjøvik)
- Sykehuset Østfold; Mette Bøhn Meisingset (fag- og kompetanseavdelingen)
- Høgskolen i Østfold: Laila Garberg Hagen/Camilla Anker Hansen (institutt for sykepleie, helse og bioingeniørfag)
- Fagskolen i Viken: Fredrik Hæren
- Norsk Sykepleierforbund Viken: Dag Werner Larsen
- Seksjonsledere fra Indre Østfold kommune: Tove Elisabeth Kolstad Skadsheim

Ansatte og kompetanse

- Annette Bjerkenes, leder (intensivsykepleier, fasilitator og pedagogikk).
- Eivind Bjørnstad, rådgiver (sykepleier med etter- og videreutdanning i kunnskapsbasert praksis, prosjektledelse og brukermedvirkning, innovasjon og velferdsteknologi)
- Jon Kristian Kolstad, rådgiver (vernepleier med videreutdanning i helseledelse og veiledning)
- Håkon Johansen, rådgiver (geriatrik sykepleier, mastergrad i helsetjenester til eldre, førstelektor i sykepleie, profesjonsstudier, videreutdanning i konflikthåndtering/ mekling og veiledning)
- Rebecca Krogh, rådgiver (spesialist i Avansert Klinisk Allmennsykepleie)

Jon Kristian Kolstad, Håkon Johansen, Annette Bjerkenes

Rebecca Krogh og Eivind Bjørnstad

Økonomi og rapportering

Utviklingssenteret har søkt og mottatt tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet, Barne- Ungdom- og familiedirektoratet, Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Helsefelleskapet Østfold, Bundistiftelsen, Lions Rakkestad, Kreftforeningen og Norsk Sykepleierforbund. Rapportering for de enkelte aktiviteter og tiltak gjøres i forhold til tilskuddsordningen de er finansiert under.

Det er søkt om overføring av noen tilskuddsmidler fra 2025 til 2026 for midler fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Regnskap for 2025 er avsluttet, og revisjonsberetninger foreligger.

Indre Østfold kommune har bidratt med egenfinansiering i form av kontorhold (inkludert bistand til økonomi, revisjon, arbeidsgiveransvar) for alle ansatte, i tillegg til relevante kurs og samlinger. Utviklingssenteret benytter kompetansen til og samarbeider med fagpersoner i vertskommunen, som også må regnes som egenfinansiering.

Sentrale samarbeidspartnere

I tabellen nedenfor vises våre samarbeidspartnere og aktiviteter. I tillegg til det som er beskrevet har vi jevnlig samarbeid både via formelle og uformelle møtepunkter.

Statsforvalteren	Deltatt i; <ul style="list-style-type: none">Fag- og samarbeidsrådPlanleggingen av og holdt innlegg på Fag- og tjenesteutviklingskonferansen. Utviklingssenteret har bidratt på; arrangementer hvor Statsforvalter inviterer til møter med kommunenes ledere, fagmiljø og sentrale samarbeidsaktører.
Senter for omsorgsforskning Øst	Bistått med veiledning om kunnskapsbaserte metoder og mulige satsninger tilpasset målgruppens behov. Deltatt på; <ul style="list-style-type: none">Årlig samlinger for ansatte ved Utviklingssentrene i Øst med erfaringsdeling, faglig påfyll og veiledning.Planleggingen av og har hatt innlegg på Fag- og tjenesteutviklingskonferansen Utviklingssenteret har bidratt på; Månedlige lunsjseminarer for erfaringsdeling, faglig påfyll og veiledning.
Nettverk for USHT-ledere	Leder har deltatt på nasjonale, digitale møter med andre USHT-ledere annenhver uke. Regionalt har ledere i Østfold, Oslo, Akershus, Buskerud og Innlandet fire møter årlig. Måler er samhandling om nasjonale og regionale satsninger, forskning- og utviklingsarbeid.
Høgskolen i Østfold	Deltatt i; <ul style="list-style-type: none">Fag- og samarbeidsrådPlanleggingen av og innlegg på Fag- og tjenesteutviklingskonferansen Bidratt med ressurspersoner i: <ul style="list-style-type: none">Utdanning av ProACT-instruktørerProsjektet Rettighetsverksted CRPDProsjektet RettighetsverkstedProsjektet Etisk refleksjonNettverk for KlinObsKommunePedSim Utdannelse av fasilitatorer Utviklingssenteret har bidratt i: <ul style="list-style-type: none">Advisory BoardMøter sammen med sykehus og kommunene i Østfold for planlegging og utvelgelse av prosjekter som skal få samarbeidsmidler for å styrke samarbeidet mellom Høgskolen og praksisfeltet.

Årsrapport 2025 Utviklingssenteret Østfold

	<ul style="list-style-type: none"> • Forskningsgruppen Personsentrert helsearbeid og det digitale samfunn (PADS) • Samarbeidsmøter ved desentralisert studiested i Mysen (Campus Indre Østfold) • Simulering «Slik vil jeg ha det» 1.års bachelor vernepleie
Fagskolen Viken	<p>Samarbeidet om fagsamlinger for HLR- og ProACT-instruktører i Østfold</p> <p>Deltatt i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • Planleggingen av og innlegg på Fag- og tjenesteutviklingskonferansen <p>Utviklingssenteret har bidratt i styringsgrupper for nye fagskoleutdanninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvang og makt i helsetjenesten • Veiledningskompetanse i helsetjenesten • Fysikalsk og medisinsk rehabilitering • Klinisk helsearbeid – modulbasert utdanning
Sykehuset Østfold	<p>Samarbeidet om utdanning og fagsamlinger for HLR- og ProACT-instruktører i Østfold</p> <p>Bidratt med ressurspersoner i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utdannelsen av HHLR-instruktører • Utdannelsen av ProACT-instruktører av ansatte og LIS-leger • Utdanning av fasilitatorer <p>Deltatt i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planleggingen av Fag- og tjenesteutviklingskonferansen <p>Utviklingssenteret har bidratt i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ProACT kurs for ansatte
Aldring og Helse	<p>Samarbeidet om webinar-serie om Forløp og andre temaer innen demens.</p> <p>Utviklingssenteret har leverandøravtale om ABC-opplæring</p>
KS	<p>Samarbeidet om Etisk kompetanseheving</p> <p>Samarbeidet med Jobbvinner om utvikling av ABC mentor</p> <p>Deltatt i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fag- og samarbeidsråd • Planleggingen av Fag- og tjenesteutviklingskonferansen <p>Utviklingssenteret har bidratt på;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samarbeidsmøter med felles samarbeidspartnere
NAKU	<p>Deltatt på;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konferanser og i nettverk med faglige innlegg • Arbeidsgruppe Fagnettverk CRPD <p>Utviklingssenteret har bidratt med;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhetssak
Helsefelleskapet	<p>Leder har deltatt som observatør med talerett i Faglig samarbeidsutvalg (FSU), fire møter.</p> <p>Deltatt i underutvalget til skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser</p>
NSF	<p>Deltatt i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fag- og samarbeidsråd • Planleggingen og gjennomføringen av Fag- og tjenesteutviklingskonferansen <p>Utviklingssenteret har bidratt med;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innlegg på NSF Østfolds fagpolitiske konferanse • Representanter i ulike faggrupper
BufDir/RVTS	<p>TryggEst-samarbeid</p> <p>Deltatt på fysiske og digitale samlinger om samarbeid</p>
A-larm	<p>Samarbeid om lokal pårørende konferanse.</p> <p>Bruker- og pårørendeorganisasjon på rusfeltet</p>
Indre Østfold kommune	<p>Driftet nettverk for ernæring hos sårbare grupper</p> <p>Deltatt i prosjektene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pårørendestrategi, gjennomføringen av opplæringspakke for pårørende samarbeid; sett, hørt og forstått på tvers av tjenestene • Etisk refleksjon (opplæring av refleksjonsveiledere) • Forhåndssamtale (opplæring av instruktører) • Veiledning av studenter og nyansatte • Bidratt i prosjektet Pasientflyt- hvordan kan pasientreisen gjøres mere sømløs mellom tjenestene. Og hvordan kan man treffe bedre med tjenestetilbudet i forhold til reelt behov. Prosjektgruppe og hospitering.

Årsrapport 2025 Utviklingssenteret Østfold

	<p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ABC-opplæringen • Nettverk for KlinObsKommune • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Nettverk for mentorordning • Nettverk for ernæring hos sårbare grupper • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming • Nettverk pårørende • Fag- og samarbeidsråd
Aremark kommune	<p>Deltatt i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetansenettverk for ressurspl i palliasjon og kreftomsorg • Opplæring av instruktør i forhåndssamtale
Marker kommune	<p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming
Moss kommune	<p>Deltatt i prosjektene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikling av ABC Mentor • Med fokus på ledelse <p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ABC-opplæringen • Nettverk for KlinObsKommune • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Nettverk for mentorordning • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk for pårørendearbeid • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming • Nettverk for ernæring hos sårbare grupper <p>USHT har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bidratt til oppstart av ProACT-kurs ved Helsehuset • bidratt på fag- og ledermøte på Helsehuset • Deltatt på flere møter om samarbeid rundt kvalitetsarbeid ved Helsehuset • Deltatt på fagdag PAS
Skiptvet kommune	<p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ABC-opplæringen • Nettverk for KlinObsKommune • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk for ernæring hos sårbare grupper • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming
Råde kommune	<p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • ABC-opplæringen • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming
Hvaler kommune	<p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Veiledning KlinObsKommune trinn 1 og ProACT

Årsrapport 2025 Utviklingscenteret Østfold

Våler kommune	<p>Deltatt i prosjektet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med fokus på ledelse <p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • ABC-opplæringen • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Nettverk ernæring for sårbare grupper • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming
Halden kommune	<p>Deltatt i prosjekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikling av ABC Mentor • Veiledning av studenter og nyansatte <p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • ABC-opplæringen • TryggEST • Nettverk for mentorprogram • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming • Nasjonalt CRPD nettverk
Fredrikstad kommune	<p>Deltatt i prosjekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiltakspakke demens <p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Nettverk ernæring for sårbare grupper • Nettverk for mentorordning • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming • Opplæring av instruktør i forhåndssamtale
Sarpsborg kommune	<p>Deltatt i prosjekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forutsigbare kompetanseløp • Utvikling av ABC Mentor • Med fokus på ledelse <p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • ABC-opplæringen • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Nettverk for mentorordning • Nettverk ernæring for sårbare grupper • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming
Rakkestad kommune	<p>Deltatt i prosjekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forutsigbare kompetanseløp <p>Deltatt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettverk for KlinObsKommune • ABC-opplæringen • Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere • Nettverk ernæring for sårbare grupper • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • Nettverk CRPD, for fagpersoner i tjenester til personer med utviklingshemming • Opplæring av instruktører i forhåndssamtale og refleksjonsveiledere
Follo-kommunene	<p>Utviklingscenteret har hatt avtale om å tilby ABC-opplæring for kommunene Enebakk, Vestby, Nordre Follo, Ås, Frogn og Nesodden, totalt 250 ansatte.</p>

	<p>Vestby kommune, som en del av Helsefellesskapet Østfold: Utviklingssenteret har bidratt i arbeidet med strategisk handlingsplan for implementering av KlinObsKommune. Gitt veiledning i oppstart av KlinObsKommune og utdannet ProACT-instruktører. Deltatt i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg • ABC-opplæring
--	--

Aktiviteter

I tabellene nedenfor beskrives aktivitetene og prosjektene skjematisk. Utfyllende informasjon er tilgjengelig på [nasjonal nettside](#).

Fellesskap og mestring - Bo trygt hjemme Lindrende behandling og omsorg

HVA	GJENNOMFØRING
<p>Øke tryggheten og oppnå bedre tjenester til alvorlig syke og døende pasienter gjennom økt kompetanse og tiltaksplaner.</p> <p>Øke tryggheten for både pårørende og helsepersonell som gir omsorg til alvorlig syke og døende.</p> <p>Oppnå bedre dokumentasjon av tjenester og beslutningsprosess i livets slutfase</p>	<p>Organisert og ledet Kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon og kreftomsorg i Østfold i tråd med nasjonale anbefalinger.</p> <p>Kompetansenettverket har arrangert Konferansen for palliasjon og kreftomsorg i Østfold med ca 100 deltakere. Deltatt på møte i ressursleder-gruppen (ledere av lokale nettverk).</p> <p>Gjennomført digitalt introduksjonskurs for nye ressurs-sykepleiere i palliasjon og kreftomsorg.</p> <p>Samarbeidet med Kreftforeningen, Senter for lindrende behandling (Sykehuset Østfold), Regional kompetansetjeneste lindrende behandling Helse Sør-Øst og kommunene i Østfold og Vestby kommune i Kompetansenettverket.</p> <p>Gjennomført instruktørkurs i forhåndssamtale med deltakere fra Indre Østfold, Hvaler, Fredrikstad og Råde kommuner samt Oslo kommune og Sykehuset Østfold. Deltakere fra hjemmetjeneste, sykehjem, demensteam og sykehusavdeling. Etablert instruktørnettverk samt gjennomført en digital samling.</p> <p>Gjennomført fire arrangement for å fremme åpenhet om døden med både publikum og helsepersonell som målgruppe. Forfatterbesøk og foredrag og dialog der flere organisasjoner har medvirket. Formidlet samtaleveilederen «Samtaler rundt kjøkkenbordet». Arrangert webinar for helsepersonell med tema etikk i livets slutfase.</p> <p>Spredd kunnskap og erfaringer om lindrende behandling og omsorg på konferanser, fagdager, ABC-seminar og andre nettverk. Rådgivning til lege- og sykepleietjeneste.</p>

Pårørendearbeid

HVA	GJENNOMFØRT
-----	-------------

Årsrapport 2025 Utviklingscenteret Østfold

Øke kompetansen til alle ansatte innen helse i kommunen i forhold til samhandling med pårørende.	Overtatt ansvaret for pårørendenettverk fra Sykehuset Østfold. Gjennomført to nettverksmøter. Bidratt på interkommunal Pårørendekonferanse i Moss.
Prosjekt «pårørendestrategi» i samarbeid med Indre Østfold kommune.	Bistått med videre utbredelse av plan for pårørendearbeid samt obligatorisk opplæring for Indre Østfold kommunes ansatte i seksjon Helse og mestring med utgangspunkt i «Sett, hørt og forstått». Bidratt i styringsgruppe, ressursgruppe og opplæring i tjenestene. Prosjektet har gjennomgått rutiner for pårørendearbeid, startet pårørendecafe og utarbeidet en plan for søskentreff i Bo- og habiliteringstjenesten.
Prosjekt «Støtte til pårørende med særskilt krevende omsorgsoppgaver» i Indre Østfold kommune.	Spredd kunnskap og erfaring om pårørendeveilederen, pårørendeavtalen og opplæringskonseptet «Sett, hørt og forstått» på konferanser, i nettverk og satt det i sammenheng med ulike aktiviteter og prosjekter vi har bidratt i.
Spredningsarbeid	Holdt innlegg på Pasientsikkerhetskonsferansen om Pårørendearbeidet og prosjektene i Indre Østfold kommune.

Ernæringsstrategi

HVA	GJENNOMFØRING
Bidra til at kommunene styrker det systematiske arbeidet med ernæring	Arrangert to samlinger i nettverk ernæring sårbare grupper. Deltatt på ulike arrangementer med ernæring som faglig tema.
Spredningsarbeid	Spredd kunnskap og erfaring om Nasjonal strategi for godt kosthold og ernæring hos eldre i sykehjem og som mottar hjemmetjenester. Spredd kunnskap og erfaringer knyttet til Nasjonal faglige retningslinjer for forebygging og behandling av underernæring.

Etisk kompetanseheving, brukermedvirkning og involvering

HVA	GJENNOMFØRING
Bidra til at kommunene styrker den etiske kompetansen og etablerer et systematisk etikkarbeid	Det er gjennomført opplæring av refleksjonsveiledere med deltakere fra Indre Østfold, Moss, Råde, Rakkestad, Sarpsborg samt Oslo kommune, Indre Østfold kirkelig fellesråd og Smaalenene bedriftshelsetjeneste. Deltakerne arbeidet i hjemmetjeneste, sykehjem, tjeneste til personer med utviklingshemming, menighet og bedriftshelsetjeneste. Det er etablert Etikknnettverk Østfold og gjennomført to digitale samlinger i nettverket.
Bidra til å styrke brukernes opplevelse av at helse- og omsorgstjenestene ivaretar deres verdighet og integritet	Deltatt i Klinisk Etisk komite i Indre Østfold kommune
Spredt arbeid knyttet til nasjonal satsning om etisk kompetanseheving i samarbeid med KS.	Spredd kunnskap og erfaringer om etikk på konferanser, i nettverk, fagdager og satt det i sammenheng med ulike prosjekter og aktiviteter.
Spredt og motivere til kunnskaper/holdninger som fremmer involvering/brukermedvirkning og «Hva er viktig for deg?»	Markert «Hva er viktig for deg?»dagen Brukerrepresentanter er rekruttert inn i prosjekter og aktiviteter. Benyttet brukerundersøkelser utført av kommunene. Dialog med brukerråd og pårørendesentre.

Mentorprogram for nyansatte i helse og omsorg

HVA	GJENNOMFØRING
<p>Rekruttere og beholde kompetent helsepersonell i helse- og omsorgstjenestene.</p> <p>Spredningsarbeid</p>	<p>Videreutviklet ABC Mentor: 5 fagemner med selvstudium og refleksjonsgrupper er tilgjengelig hos Kompetansebroen og KS Læring.</p> <p>Gjennomført samling for mentorer i Østfold, sammen med Halden, Sarpsborg og Moss kommuner.</p> <p>Spredd kunnskap og erfaringer om Mentorprogrammet på konferanser, i nettverk og satt det i sammenheng med sammenfallende prosjekter og aktiviteter.</p>

Demensplan 2025

Hva	GJENNOMFØRING
<p>Medvirke til at kommunene etablerer ordninger som bidrar til at personer med mistanke om demens fanges opp og utredes/diagnostiseres</p> <p>Bidra til å skape et samfunn som tar vare på og integrerer personer med demens og deres pårørende i fellesskapet</p> <p>Medvirke til at kommunene gir oppfølging etter diagnose, samt gode og sammenhengende tjenester gjennom hele sykdomsforløpet.</p> <p>Prosjektet «Tiltakspakke demens Østfold» med Fredrikstad kommune.</p> <p>Bidra i kompetanseheving ved bruk av Demensomsorgens og Eldreomsorgens ABC i kommunene</p>	<p>Gjennomført 3 nettverkssamlinger for Demensforløp hvor aktuelle avdelinger fra spesialisthelsetjenesten også har deltatt.</p> <p>Medarrangør for 10 lunsj-webinar i Forløp demens, samarbeid med Aldring og helse og USHT Oslo og Innlandet.</p> <p>Gjennom året hatt løpende dialog med rådgivere, grupper og kontaktpersoner i kommunene. Gjennomført dialog/informasjonsmøte med 9 kommunene enkeltvis.</p> <p>Spredd informasjon, kunnskap og erfaringer om Nasjonal faglig retningslinje om demens, demenskartet.no, Veiviser demens og Eldrebarometeret på aktuelle arenaer.</p> <p>Bidratt i implementeringen. Arrangert «kickoff» og faglige samlinger for ressurspersoner i samarbeid med enhetsleder og demenskoordinator.</p> <p>Arrangert seminarer i Demens-, Eldreomsorgens ABC og Musikkbasert miljøbehandling.</p>

Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming

HVA	GJENNOMFØRING
<p>Bidra til å gjøre veileder og FNs konvensjon kjent og tatt i bruk i kommunene</p> <p>Bistå kommunene i Østfold med å identifisere utfordringer og jobbe med forbedringsarbeid</p>	<p>Bidratt i nettverkssamarbeid på tvers av kommuner og med faglige bidrag fra andre samarbeidspartnere. Ledet og organisert fagnettverket CRPD. Deltatt på simulering «Slik vil jeg ha det» 1.års bachelor vernepleie Høyskolen i Østfold.</p> <p>Rådgiver og representant fra en kommune bidratt og deltatt i Nasjonalt CRPD nettverk.</p> <p>Arrangert seminarer for 2 ABC-permer årlig (hvis 25 påmeldte for hvert seminar).</p>

Bidra til at kommunene i Østfold lager og forankrer planer for forbedringsarbeidet og implementering av anbefalingene i veileder og konvensjon.	Løpende dialog med rådgivere, grupper og kontaktpersoner i kommunene Deltakere på Instruktørkurs forhåndssamtale Deltakere på Instruktørkurs etikkrefleksjon
---	--

Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring

Observasjons- og vurderingskompetanse

HVA	GJENNOMFØRING
Bidra til systematisk bedre pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring innen klinisk observasjonskompetanse i kommunehelsetjenestene	Veiledet kommunene i implementering av KlinObsKommune bestående av ABCDE observasjon med vitale målinger og verktøyene NEWS2 og ISBAR-kommunikasjon.
Bidra til at helsepersonell og ledere i alle kommunale helse- og omsorgstjenester blir kjent med og implementerer Nasjonal faglige råd om tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk tilstand	Utviklingscenteret er fakultetskoordinator for ProACT i Østfold og betaler medlemsavgift slik at kommunene i Østfold, som utdanner instruktører, kan benytte kurskonseptet gratis. Kurskonseptet svarer ut det nasjonal faglige rådet om «tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk sykdom» og har fokus på simuleringstrening. Leder ved Utviklingscenteret er styremedlem i ProACT og har bidratt i utarbeidelsen av ny bok, oppdatering og utvikling av kurskonseptet. Sykehuset Østfold er også fakultet og vi har et tett samarbeid om utdanning av ProACT-instruktører i Østfold. Vi har arrangert felles nettverkssamling for 150 proACT-instruktører.
Bidra til at ansatte har kompetanse for å avdekke og følge opp pasienter med forverret somatisk tilstand	Holder i nettverket for proACT-instruktører og fasilitatorer. Arrangert en fagsamling med tematikken barn.
Gjennom simulering- og ferdighetstrening sette fokus på kompetanseheving, kvalitetsforbedring, færre avvik og økt pasientsikkerhet.	Bistått kommunene å utdanne HHLR-instruktører. Arrangert tre instruktørkurs. I samarbeid med Sykehuset Østfold og Fagskolen Viken arrangert nettverksamling for 150 HLR-instruktører i Østfold
Prosjekt «Utdanning av fasilitatorer og seniorfasilitatorer»	Utdannet 6 fasilitatorer i kommunehelsetjenesten. Bidratt i samarbeid med Høgskolen Østfold, Sykehuset Østfold, Nav Østfold og Lovisenberg Diakonale sykehus om utvikling av et fasilitatorkurs, SimPed, som er tilrettelagt for behovet i kommunehelsetjenesten.

Pasientsikkerhetskultur

Hva	GJENNOMFØRING OG SAMARBEIDSPARTER
-----	-----------------------------------

<p>Bidra til at lederne og andre relevante fagpersoner i helse- og omsorgstjenestene i kommunene i Østfold har fokus på og arbeider systematisk med utvikling og implementering av pasientsikkerhetskultur</p>	<p>Spredd informasjon om hvordan benytte Forbedringsmodellen (itryggehender24-7.no), Modell for kvalitetsforbedring (helsebiblioteket.no) og Forbedringsguiden (pasientsikkerhetsprogrammet.no) i forbedringsarbeid. Benyttet metodene og metodikken som et grunnlag i prosjektet, aktiviteter og nettverk.</p> <p>Spredd informasjon og veiledet kommuner i kvalitetsforbedringsarbeid med utgangspunkt i «forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten».</p> <p>Arrangert nettverkssamling for fag- og kvalitetsrådgivere med fokus på Prioriteringsveilederen.</p> <p>Hatt poster om Mentorskap og Jobbvinnners Mentorprogram på Pasientsikkerhetskonferansen.</p>
<p>Prosjekt «med fokus på ledelse»</p>	<p>Etablert et nettverk for avdelingsledere med fysisk og digitale samlinger. Utgangspunkt for det faglige innholdet var webinarserier fra Statsforvalteren og Utviklingscenteret i Innlandet om Forskriften om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. 63 ledere fra tre kommuner har deltatt i nettverket og det er gjennomført fire samlinger.</p>
<p>Prosjektet «gjennomgang legemiddelhåndteringskurs i Østfold»</p>	<p>Gjennomført et prosjekt sammen med Helsefelleskapet og Kompetansebroen, der vi vurderte de ulike legemiddelkursene i kommunene. Prosjektet leide inn ekstern farmasøyt med bred erfaring og pedagogikk bakgrunn. Kursene ble vurdert i forhold til kriteriene: faglig kvalitet, brukervennlighet, språk og om kurset kan regnes som god faglig kvalitet sikret opplæring. Prosjektet er spredd på Kompetansebores sider ved et webinar som grunnlag for artikler mm</p>
<p>Spre kunnskap om vold og overgrep i nære relasjoner.</p>	<p>Spredd kunnskap om TryggEst-konseptet (tiltak for å forhindre vold og overgrep mot sårbare voksne). Deltatt på nasjonale og regionale nettverks- og ressursmøter for konseptet.</p>
<p>KULT- Kultur, arbeidsmiljø og pasientsikkerhet</p>	<p>Alle ansatte ved Utviklingscenteret har deltatt på KULT-kurs i regi av Helsedirektoratets avdeling for pasientsikkerhet. Kurset har gått over fem fysiske samlinger hvor man har lært om, benyttet i praksis og reflektert over ulike verktøy og metoder for å jobbe med kulturen på en arbeidsplass. Formålet har vært å se sammenhengen mellom medarbeidernes trivsel, helse og engasjement på den ene siden og pasientsikkerhet og kvalitet på den andre siden. Videre har vi benyttet disse verktøyene, erfaringene og metodene i prosjekter, aktiviteter og nettverkssamlinger som vi leder og bidrar i.</p>

Samarbeid og kunnskaps- og erfaringsdeling med kommunene

Nettverksarbeid

HVA	GJENNOMFØRING
Legge til rette for nettverk og arenaer for ledere og andre ansatte, hvor målet	Nettverk ernæring sårbare grupper (se Ernæringsstrategi)

<p>er samarbeid og kunnskaps- og erfaringsdeling mellom kommunene i fylket</p>	<p>Nettverk palliasjon og kreftomsorg (Se Lindrende behandling og omsorg)</p> <p>Nettverk fagpersoner demensomsorg</p> <p>Nettverk for pårørendearbeid</p> <p>Nettverk kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming</p> <p>Nettverk KlinObsKommune</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ressurspersoner trinn 1 • HHLR-instruktører • ProACT-instruktører • Fasilitatorer <p>Nettverk for mentorer i Østfold</p> <p>Nettverk for fag- og kvalitetsrådgivere</p> <p>Nettverk for etikkveiledere</p> <p>Nettverk for avdelingsledere</p> <p>Fag- og tjenesteutviklingskonferanse for Østfold ble arrangert i samarbeid med Statsforvalteren, Høgskolen, Sykehuset, NSF, Fagforbundet og KS. Med 125 deltagere fra kommunene i Østfold var dette en god arena for erfaringsdeling og nettverksbygging for ansatte og ledere.</p>
--	---

Forskning

HVA	GJennomføring OG SAMARBEIDSPARTER
<p>Gjennom aktiviteter og tiltak medvirke til og tilrettelagt for praksisnær forskning som er relevant for kommunale helse- og omsorgstjenester</p>	<p>Gjennomåret har vi hatt jevnlig med med KSFs nettverkskoordinator. Vi har bidratt inn i søknader til Forskningsrådet;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskningsprosjekt Bodhil – boligkartlegging for helsefremmende digitale intervensjoner og løsninger i samarbeid med Indre Østfold kommune, Moss kommune, NAV, Sunnaas sykehus, NTNU og Norsk Regnesentral • Forskningsprosjekt Aktiv demensomsorg: samhandling med frivilligheten for økt bærekraft i kommunale helse- og omsorgstjenester” i samarbeid med Høgskolen i Østfold, Fredrikstad kommune, Utviklingscenteret i Buskerud og Universitetet i Sør-Øst-Norge • Publisert forskningsartikkel i samarbeid med Høgskolen i Østfold: Johansen, H., Helgesen, A.K. & Femdal, I. (2025) A Qualitative Study of Norwegian Care Institutions Health Care Workers’ Experiences of Ad Hoc Ethical Reflection During the Workday. Journal of Multidisciplinary Healthcare.

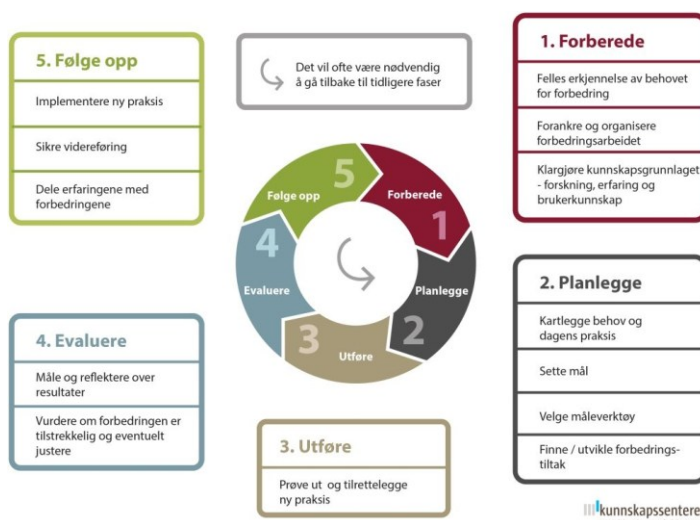
Andre oppgaver og aktiviteter

HVA	GJENNOMFØRING OG SAMARBEIDSPARTER
Webinar om eldre og rus Spredning av temaet rus hos eldre	Bistått i planlegging, gjennomføring og opptak av fagbidrag på 8 webinar, i samarbeid med KoRus Øst og Utviklingssentrene i Øst.
Velferdsteknologi og eHelse (nettverk organisert av KS)	Bidratt i nettverksmøter og spredning av ordning i Utviklingssenterets relevante nettverk, aktiviteter og prosjekter. Arrangert oppstartsseminar for Velferdsteknologiens ABC
Kompetansebroen	Deltatt i lokal redaksjon for innspill til utvikling og utarbeidelse av temaer og nyhets saker for publisering.
Fagkurs i diabetes	Gjennomført dagskurs om diabetes (oppdrag fra Helsedirektoratet)
Prosjektet «Organisering av kompetanse og kompetanseløp» i samarbeid med Rakkestad og Sarpsborg kommune, Fagskolen i Viken og Høgskolen i Østfold.	Det er utarbeidet en kompetansetrapp for assistent, helsefagarbeider, sykepleier og vernepleier. Målet har vært å bidra til at det er samsvar mellom utdanning og kompetansebehov i tjenestene. Og to satsninger er gjennomført for å nå målet: Styrke faglig og etisk refleksjon og forbedre praksis med grunnleggende stell.
Veiledning av studenter og ansatte	Prosjekt i samarbeid med Indre Østfold, Sarpsborg og Halden kommune der vi gjorde et bredt kartlegging og innsiktsarbeid på tvers av tjenester og profesjoner for å finne en organisert/struktur i en modell som kan svare ut behovene hos veileder/studenten og nyansatte etter bla. workshop, spørreundersøkelse og fokusgruppeintervju. Prosjektet brukte erfaringer fra tidligere prosjekter som: studenttett post, Jobbvinner og Trippel- p KS veiledningsmodell.

Utvikling av kunnskapsbasert praksis og metoder og verktøy for råd og veiledning i fagutviklings-, forbedrings og implementeringsarbeid

Utviklingssenteret har fokus på å gi tilbud om råd og veiledning i metoder og verktøy i fagutviklings-, forbedrings- og implementeringsarbeid til målgruppen for utviklingssentrets arbeid. I alt vårt arbeid har vi stort fokus på fag- og tjenesteutvikling, kunnskapsspredning og implementering av ny kunnskap og nye løsninger ut ifra nasjonale, regionale og lokale satsningsområder og behov.

Vi arbeider prosessuelt og gir prosessveiledning i tråd med Forskriften for ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten [Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten](#). Som grunnlag for prosessarbeidet bruker vi Modell for kvalitetsforbedring, Demings kvalitetshjul <https://www.helsebiblioteket.no/kvalitetsforbedring> og Kunnskapsbasert praksis [Kunnskapsbasertpraksis.no](https://www.kunnskapsbasertpraksis.no) - Helsebiblioteket

Demings kvalitetshjul

Erfarings- og læringsnettverk

Avgjørende møteplass for utvikling, endring og innsikt. Kjernen i nettverk er felles læring- erfarings- og kunnskapsdeling på tvers av profesjon, avdeling - og organisasjon. Vi baserer aktivitetene på at erfaring fra læringsnettverk gir økt kompetanse og stimulerer til faglig utvikling som ellers ikke ville ha skjedd. Lærings- og innovasjonsnettverk der brukerne deltar vurderes som særlig vellykkede. Læringsnettverk er en internasjonalt anerkjent metode for å implementere forbedringstiltak.

Workshop

Formålet med workshop er å innhente og dele informasjon, og videreutvikle ideer innenfor temaet for workshopen. Den fremmer aktivitet og gjør det mulig for alle å bidra, gir mange konkrete innspill fra en større gruppe, og er også nettverksbyggende.

Simulering

Er en god pedagogisk metode for læring og anbefalt metode for læring og kompetanseheving i fagutviklings-, forbedring og implementeringsarbeid. Simulering bygger på teori og refleksjon over egen praksis.

Train the Trainer-prinsippet

I flere av våre prosjekter har vi fokus på definering og opplæring av ressurspersoner og fasilitatorer/instruktører. Disse får i oppgave å videreformidle kompetanse til sine kolleger for varig endring.

Spredningsarbeid

Utviklingssenteret har søkelys på vårt samfunnsoppdrag og satsningsområder gjennom en rekke webinarer og konferanser vi arrangerer i løpet av året. Videre benyttes Utviklingssentrenes nasjonale nettside, Facebook, LinkedIn, Kompetansebroen og stand på ulike arrangementer som viktige arenaer for formidling av vårt samfunnsoppdrag og satsningsområder. Vi sender også relevante e-poster innen temaet til postmottak og kontaktpersoner i kommunene, og sprer informasjon om dette via ulike fysiske og digitale møtearenaer og nettverk.